

tució, està molt conforme ab ella ja que en semblant document se consignen que la religió catòlica serà la del Estat. Aquí el ministre ó no hi ha vist prou ó no hi ha volgut veurèr; cap de les dós coses es recomanable. Lo que no pot imposar ell ni ningú dintre de l' actual constitució es la *profesió* de la Religió Catòlica; pro el coneixement de la mateixa no solament pot, sinó que deu imposarlo. Hi ha una diferencia molt gran, encara que dit senyor [no l' hagi ovirada, entre imposar la professió d' una doctrina é imposar el coneixement de la mateixa; no tothom qu' estudia el Koran tracte de ferse mahometá, ni juheu aquell que vol instruhirse en el Talmud. Si entre els estudiants ni ha algú que sia de familia no catòlica el ministre si fós integro, y no sectari, hauria de dirli: «Miri noy vosté farà en la práctica el que voldrà pro en un Estat catòlich no el podem pás deixar adelantar en els estudis si antés no *coneix* els nostres dogmes encara que no li plagui ajustar á ells la seva conciencia»—¿Com s' atrevirá el ministre que devant de la tolerancia de cults no gosa imposar el coneixement de la doctrina á obligar als estudiants á coneixer el nostre códech atávich y els nostres procediments passats de moda, y la nostra historia oficial, devant de la llibertat [que té cada hú d' opinar que aquell fá riurer, qu' els altres son anacrónichs y qu' aquesta dista molt en alguns punts de conformarse ab els fets que resenya? Si fins als fills dels estrangers que viuen entre nosaltres els obliga el ministre á saber nostra història (que ben poca gracia deu ferlos en alguns indrets) no ha de tenir escrúpols monjils pera inclinar-se á no obligar al coneixement de nostra Doctrina als estudiants siga la

que vulla la religió que pratiquin ó bé no 'n pratiquin cap. Aquesta falta d' imparcialitat y vehement sospita de secta farà antipática la obra ministerial al nucleu de persones de recte pensar. Deu vulla que reconeguentho aixis torni sobre els seus passos.

Hora es ja de que per acabar, comentém la nota cómica del Decret. Se tracta de que en l' article 5 disposa el Sr. Ministre que l' exámen d' ingrés als «Instituts», els noys escrigin al dictat «un pasaje del Quijote» y per si no n' hi hagués prou, que 'n l' exámen oral análisin també «un pasaje del Quijote». Es qüestió de gustos; per poca cosa no volém pás contradir-lo ja sabem que com dihém *allende l' Ebro* «la cabra siempre tira al monte» bé donchs; que 'ls hi fassi bon profit y que vagi de gana. Pot ser algú dia s' adonarà de que millor que servirse del Quijote seria utilizar alguna descripció de les desfetes de Cavite y Santiago, y fins del mateix Real Decret; hi ha trossos qu' al Quijote no 'l deixan pás més qu' una mica endarrerera.

A. C.

AMISTAT Á PROVA

(Á mon benbolgut germá Enrich.)

I.

La malhaurada Fransa estava en plé *Terror*.

La Convenció en mans de dèspotes y tirans, governada sempre per feres famolenques, anava omplint de crims y matances la Fransa, embrutint sa historia ab tapes de sanch y d' oprobí qu' el temps no podrà pás esborrar.

Plovian les delacions y arrestos de de totes menes y per totes parts y la guillotina funcionava continuament.